

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/111/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3522010467
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3522010467.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Juraja Valáška na verejnom zasadnutí konanom dňa 08. februára 2024 prejednal odvolanie obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. E. D. A., F. G. XXXX/X, ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. NM-15T/108/2022 zo dňa 15.08.2023 a takto jednomyselne

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovaného A. B. zamietá, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. NM-15T/108/2022 zo dňa 15.08.2023 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) bol obžalovaný A. B. uznaný vinným z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., pretože

dňa 16.05.2022 v čase od 16:40 hod. do 16:50 hod. v Novom Meste nad Váhom pred potravinami Miky na ulici Železničná č. 29 fyzicky napadol E. A. a to tým spôsobom, že ho opakovane presne nezisteným počtom úderov udrel päťou do hlavy, čím spôsobil poškodenému zranenia, ktoré si vyžiadali jednorazové lekárske ošetrenie.

Bol za to odsúdený podľa § 364 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), n), § 37 písm. m) a § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov nepodmienečne, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Citovaný rozsudok však nenadobudol právoplatnosť, pretože ho v zákonnej lehote obžalovaný napadol odvolaním čo do výroku o treste, i to ihneď po jeho vyhlásení priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní.

V písomných dôvodoch odvolania obžalovaný uviedol, že žiada o podmienečný trest odňatia slobody, nakoľko má 3 malé deti, ktoré by trpeli jeho neprítomnosťou. Veľmi ľutuje, čo sa stalo. Sľubuje, že sa to už nebude opakovať. Žije plnohodnotný život, má prácu, a preto prosí o šancu.

Verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, avšak pri splnení všetkých zákonných podmienok uvedených v ustanoveniach § 293 ods. 5, ods. 8 Tr. por. Je síce pravdou, že obžalovaný doručil odvolaciemu súdu pred konaním verejného zasadnutia svoje písomné ospravedlnenie, vrátane jeho prílohy – kópie potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti, avšak v upovedomení o termíne verejného zasadnutia, ktoré mu bolo riadne a včas doručené, bol zároveň poučený o možnosti konania verejného zasadnutia aj bez jeho prítomnosti (§ 293 ods. 5 Tr. por.). Obžalovaný súčasne ani nepožiadaval odvolací súd, aby sa verejné zasadnutie uskutočnilo za jeho prítomnosti (§ 293 ods. 8 Tr. por.), o čom bol inak tiež poučený v upovedomení o termíne verejného zasadnutia. Obžalovaný napokon odvolaciemu súdu nepredložil ani vyjadrenie svojho ošetrojúceho lekára, že mu jeho zdravotný stav neumožňuje

účasť na verejnom zasadnutí bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby (§ 120 ods. 2 Tr. por.), o čom bol inak tiež poučený v upovedomení o termíne verejného zasadnutia. Preto ospravedlnenie jeho neúčasti na verejnom zasadnutí nemožno považovať ani ako hodnoverné (§ 293 ods. 8 Tr. por.).

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní v rámci konečného návrhu prítomná prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla, aby odvolací súd odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietol podľa § 319 Tr. por.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku (o treste), ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, a takto dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytýkaná žiadna chyba a odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Výrok o vine urobil súd prvého stupňa po tom, čo postupom podľa § 257 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného o tom, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe.

Je síce pravdou, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní dal vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Tr. por., že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, ale súd prvého stupňa následne uznesením podľa § 257 ods. 7, ods. 8 Tr. por. prijal vyhlásenie o tom, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Uvedené procesné pochybenie súdu prvého stupňa však neznamenalo také závažné porušenie zákona, aby bolo potrebné zrušiť napadnutý rozsudok, a už vôbec nešlo o porušenie zákona v neprospech obžalovaného. Totiž z pohľadu ustanovenia § 257 Tr. por. majú obidve tieto vyhlásenia úplne totožné následky, keďže sa po ich prijatí už nevykonáva dokazovanie k výroku o vine.

Podstatou odvolania obžalovaného bola neprimeraná prísnosť uloženého trestu čo do jeho druhu (nepodmienečne).

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate aj tak, že u obžalovaného zistil dve poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l), n) Tr. zák., teda že sa k spáchaniu skutku priznal a tento úprimne oľutoval, a to už počas prípravného konania. Taktiež posúdil prijaté vyhlásenie obžalovaného ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., teda že napomáhal príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti, nakoľko svojím vyhlásením ho odbremenil od vykonania dokazovania k výroku o vine. U obžalovaného ďalej zistil aj jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák. vzhľadom k jeho predchádzajúcej súdnej trestnosti. Pretože u obžalovaného prevažoval pomer poľahčujúcich okolností, po „úprave“ trestnej sadzby podľa § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák. vychádzal zo sadzby až na 2 roky, v rámci ktorej mu uložil trest odňatia slobody v jeho dolnej polovici vzhľadom k tomu, že trestným činom nebol spôsobený závažný následok v podobe poškodenia zdravia. Zároveň súd prvého stupňa dospel k záveru, že obžalovanému je potrebné uložiť trest odňatia slobody bez jeho podmieneného odloženia, zohľadniac skutočnosť, že spáchal úmyselný trestný čin, pre úmyselnú trestnú činnosť bol v minulosti opakovane súdne trestaný a boli mu v minulosti opakovane ukladané nepodmienečné tresty odňatia slobody, ako aj že prihliadol na charakter stíhaného trestného činu. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že na uloženie podmieneného trestu odňatia slobody nie sú splnené zákonné podmienky uvedené v ustanovení § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., teda že vzhľadom na osobu obžalovaného, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný.

S týmto vyššie uvedeným odôvodnením súdu prvého stupňa sa odvolací súd v zásade stotožnil a poukazujúc na neho k odvolacím námietkam obžalovaného dodáva a zároveň zdôrazňuje nasledovné:

Podľa § 49 ods. 1 Tr. zák. súd môže podmienne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky, ak

- a) vzhľadom na osobu páchatela, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, má dôvodne za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatela výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný, alebo
- b) prijme záruku za nápravu páchatela a ak vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, má za to, že výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný.

V rámci prvej alternatívy uvedenej v citovanom zákonom ustanovení konajúci súd posudzuje okolnosti súvisiace s osobou páchatela a samotným skutkom, pričom skúma, či tieto okolnosti odôvodňujú záver, že bude postačovať pôsobiť na neho „len“ podmiennečným trestom odňatia slobody. V rámci druhej alternatívy je potrebné uviesť, že do konania nebola predložená žiadna záruka za nápravu obžalovaného.

Vo všeobecnosti platí, že súd môže podmiennečne odložiť výkon trestu odňatia slobody v prípade, ak to odôvodňujú určité konkrétne okolnosti. Tieto okolnosti sú vymenované v citovanom zákonom ustanovení len demonštratívnym spôsobom.

Pôjde o okolnosti týkajúce sa osoby páchatela, najmä jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje. Pri posudzovaní doterajšieho života bude významné, či spáchanie trestného činu bolo len výnimočným vybočením zo spoločenských noriem, a či doposiaľ viedol riadny život. Pri posudzovaní, či páchatel viedol riadny život, zaväzujú najmä, či už bol súdne trestaný, ale rovnako môže zaväziť, závisiac od povahy prejednávaného prípadu, aj predchádzajúce uloženie sankcií v priestupkovom konaní. Čo sa týka posúdenia prostredia, v ktorom páchatel žije a pracuje, typickými okolnosťami bude to, či je zamestnaný, či sú iné osoby od neho finančne závislé (napr. deti, rodičia, manžel, manželka).

Čo sa týka okolností prípadu, typickými otázkami, ktorých zodpovedanie by malo zaväziť, sú napr. aká bola miera účasti páchatela na spáchaní trestného činu, aká bola miera jeho zavinenia alebo aké boli okolnosti, ktoré predchádzali spáchaniu trestného činu, resp. spôsob jeho spáchania trestného činu, miera zavinenia, pohnútky, situácia a prostredie, za ktorých došlo k spáchaniu trestného činu, ako aj spoločenské pomery v čase a na mieste spáchania trestného činu.

Súd tieto okolnosti neposudzuje ale samoučelne. Pri posudzovaní týchto okolností musí dôkladne zvážiť, či je vytvorený predpoklad, že účel trestu bude môcť byť dosiahnutý aj uložením podmiennečného trestu odňatia slobody.

Pokiaľ ide o hodnotenie osoby páchatela a jeho doterajšieho spôsobu života, je tiež potrebné dodať, že záver o tom, že účel trestu (odňatia slobody) sa môže dosiahnuť aj bez jeho výkonu, bude predovšetkým odôvodňovať zistenie, že páchatel doposiaľ viedol riadny život. Pri hodnotení doterajšieho spôsobu života je preto nanajvýš potrebné zaoberať sa aj prípadnou recidívou páchatela. Z hľadiska posúdenia možnosti nápravy páchatela má totiž veľký význam celkový spôsob života a jeho správanie pred spáchaním trestného činu.

Odvolací súd ďalej pripomína svoju ustálenú súdnu prax, podľa ktorej vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, ako aj jeho vyhlásenie o nepopretí spáchania skutku uvedeného v obžalobe nemôže znamenať „automaticky“ bez zohľadnenia ďalších skutočností dôležitých pre určenie druhu a výmery trestu povinnosť súdu obžalovanému uložiť len taký druh trestu a v takej výmere, ktorá by inak nezodpovedala zásadám ukladania trestov (§ 34 Tr. zák.).

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 3 Tr. zák. trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 ods. 4 veta prvá Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovaného, predovšetkým je potrebné uviesť, že postoj obžalovaného v prípravnom konaní, jeho vyhlásenie o nepopretí spáchania skutku uvedeného v obžalobe a priznanie sa k spáchaniu stíhaného skutku a súčasné jeho úprimné oľutovanie súd prvého stupňa správne zohľadnil už pri úprave trestnej sadzby trestu odňatia slobody v podobe dvoch priznaných poľahčujúcich okolností, ako to vyplýva z napadnutého výroku o treste (čím sa znížila horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody z 3 rokov až na 2 roky).

Napokon aj výmera uloženého trestu odňatia slobody podľa názoru odvolacieho súdu, v rámci takejto upravenej trestnej sadzby trestu odňatia slobody (až na 2 roky), zodpovedá zásade personalita trestu (§ 34 ods. 3 Tr. zák.), a preto súdom prvého stupňa uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov nemožno považovať za neprímerane prísny a ani uložený v rozpore so zásadami ukladania trestov (§ 34 Tr. zák.) tak, ako to majú na mysli ustanovenia § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por.

Odvolací súd v smere hodnotenia osoby obžalovaného a možnosti jeho nápravy ďalej konštatuje, že pri určovaní druhu a výmery trestu súd prvého stupňa správne prihliadol okrem iného na predchádzajúci život obžalovaného (nielen v podobe priznania jednej priťažujúcej okolnosti), ktorý bol v minulosti (pred i po spáchaní teraz stíhaného skutku) opakovane súdne trestaný, a to aj na nepodmienečné tresty odňatia slobody (napr. aj pre trestný čin lúpeže, teda pre použitie násillia či hrozby bezprostredného násillia voči inej osobe, ktorý trestný čin je inak svojim charakterom blízky prečinu výtržníctva, ďalej dvakrát aj pre trestný čin výtržníctva a jedenkrát pre trestný čin ublíženia na zdraví). Z výkonu posledného takéhoto druhu trestu bol obžalovaný podmienene prepustený dňa 27.02.2013, avšak následne ďalej pokračoval v páchaní rôznorodnej trestnej činnosti, pre ktorú mu boli ukladané alternatívne tresty.

Aj odvolací súd preto považuje nápravu obžalovaného za podstatne sťaženú, keď predošlé sankcie nevedli obžalovaného k vedeniu riadneho života už bez páchania trestnej činnosti. Spáchanie trestného činu obžalovaným nebolo totiž len výnimočným vybočením zo spoločenských noriem, ba práve naopak obžalovaný na slobode len veľmi ťažko dokáže viesť riadny život, v súlade s právnym poriadkom. K tomu je potrebné ešte dodať, že odvolací súd ani neuveril sľubu obžalovaného, že sa to už nebude opakovať.

Pokiaľ ide o okolnosti prípadu, skutkové okolnosti prejednávanej veci svedčia pre taký záver, že obžalovaný udieral poškodeného aj čase, keď poškodený ležal na zemi, pričom fyzicky agresívny bol ako prvý obžalovaný a poškodený sa jeho útokom len bránil. Konanie obžalovaného spočívalo v opakovaných úderoch pästou do hlavy poškodeného.

Z hľadiska týchto skutočností preto i odvolací súd dospel k záveru, že u obžalovaného neprichádza do úvahy uloženie iného druhu trestu ako trestu odňatia slobody spojeného s jeho výkonom, pretože len takýto trest môže splniť svoj účel v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák.

Len súdom prvého stupňa uložený trest odňatia slobody podľa názoru odvolacieho súdu môže zabezpečiť ochranu spoločnosti pred ním ako páchatelom tým, že mu najmä zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Len takto uložený trest zároveň dostatočne vyjadrí aj jeho morálne odsúdenie spoločnosťou.

Pokiaľ ide o zaradenie obžalovaného na výkon uloženého trestu odňatia slobody, v zásade sa odvolací súd aj stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, že náprava obžalovaného môže byť lepšie zaručená práve v ústave na výkon trestu s najmiernejším stupňom stráženia. Naviac z pohľadu absencie odvolania prokurátora podaného v neprospech obžalovaného už odvolací súd ani nemohol pristúpiť k „sprísneniu“ tohto zaradenia.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd odvolanie obžalovaného A. B. podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.